

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO – 4113-001-07/2014
D/14/504

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

D/14/504 – Przygotowanie szkół do objęcia dzieci sześciolletnich obowiązkiem szkolnym.

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi.

Kontroler

Agnieszka Tomalska, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 90005 z dnia 9 maja 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka
kontrolowana

Szkoła Podstawowa Nr 110 w Łodzi, ul. Zamknięta 3, 93-329 Łódź (zwana dalej „Szkołą”).

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Sławomir Ruciński, Dyrektor Szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ zapewnienie przez kontrolowaną jednostkę w roku szkolnym 2013/2014 warunków do edukacji uczniów sześciolletnich, a także przygotowanie w tym zakresie na rok szkolny 2014/2015.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadnia podejmowanie przez Dyrektora Szkoły działań w zakresie zapewnienia uczniom na I etapie edukacji właściwych warunków lokalowych, wyposażenia technicznego, opieki przed i po zajęciach szkolnych, a także wykwalifikowanej kadry pedagogicznej.

Działania te polegały w szczególności na:

- przygotowaniu sal lekcyjnych klas I w sposób określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół², tj. podzieleniu jej na dwie części – edukacyjną i rekreacyjną,
- wyposażeniu ich w atestowane meble, dostosowane do rozwoju fizycznego i wzrostu uczniów oraz w pomoce dydaktyczne, sprzęt do ćwiczeń i zabawki, a także w miejsca przeznaczone do pozostawiania przez dzieci podręczników i przyborów szkolnych,
- dostosowaniu pomieszczeń sanitarnych do wzrostu dzieci sześciolletnich,
- zorganizowaniu zajęć świetlicowych dla uczniów, a także zapewnieniu możliwości zjedzenia ciepłego posiłku,
- zapewnieniu właściwych warunków bezpieczeństwa i higieny pracy uczniów,
- zatrudnieniu nauczycieli posiadających kwalifikacje odpowiednie do edukacji uczniów sześciolletnich,
- utworzeniu w Szkole miejsc zabaw i placu zabaw w ramach programu „Radosna Szkoła”.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2012 r. poz. 977, zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie podstawy programowej”,

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zapewnienie przez szkołę warunków lokalowych i wyposażenia do edukacji uczniów sześciolatków.

Opis stanu faktycznego

1. W roku szkolnym 2013/2014 dla siedmiu oddziałów klas I-III (156 uczniów³), przeznaczono siedem odrębnych sal lekcyjnych.

Na rok szkolny 2014/2015 przewiduje się 7 sal lekcyjnych dla 9 oddziałów klas I-III liczących łącznie dla 206 uczniów⁴.

(dowód: akta kontroli str. 4-14, 16, 19, 161-165)

2. W roku szkolnym 2014/2015, wg projektu organizacji zajęć, do dyspozycji klas I-III zaplanowane są sale lekcyjne (7), pracownie komputerowe (2) i sala gimnastyczna. Zajęcia prowadzone mają być w systemie zmianowym. Według wstępnych założeń, uczniowie wybranych oddziałów będą rozpoczynali naukę od drugiej lub trzeciej godziny lekcyjnej (pozostałe oddziały będą rozpoczynały naukę od pierwszej godziny lekcyjnej).

Z symulacji wynika, że zmianowość będzie dotyczyła klas: IB, IIB, IIC i IIIA. W nielicznych przypadkach w ciągu jednego dnia ta sama sala lekcyjna wykorzystywana ma być przez dwa oddziały, jeden po drugim. Oprócz tego, zajęcia organizowane będą w z wykorzystaniem innych sal (komputerowej, gimnastycznej). Zmianowość spowodowana jest ograniczoną ilością sal lekcyjnych w szkole.

(dowód: akta kontroli str. 10-14, 150-159, 161-163)

3. Oględziny przeprowadzone w trzech salach lekcyjnych⁵ przeznaczonych w roku 2013/2014 dla oddziałów klasy I wykazały, iż pomieszczenia te przygotowane zostały zgodnie z zaleceniami rozporządzenia w sprawie podstawy programowej. Wydzielono w nich część edukacyjną (tablica, stoliki, krzesła) i rekreacyjną (przystosowaną do zabawy). Każdą salę wyposażono m.in. w pomoce dydaktyczne i przedmioty potrzebne do zajęć, gry i zabawki, kącki tematyczne oraz biblioteczkę. Ponadto, wszystkie sale dysponowały sprzętem audiowizualnym (we wszystkich trzech salach były radiomagnetofony i komputery z dostępem do internetu, w dwóch dodatkowo telewizor, w jednej tablica interaktywna i w kolejnej - rzutnik).

(dowód: akta kontroli str. 17-18, 161-165)

4. Krzesła i stoły w powyższych salach zostały trwale oznakowane numerem, zgodnie z polską normą PN-EN 1729-1. Meble te ustawione były w klasach według rozmiarów. Meble w salach zostały dostosowane do zasad ergonomii, stosownie do postanowień § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁶.

Wszyscy uczniowie klas I zostali zmierzani przez pielęgniarkę szkolną, a wyniki pomiaru zapisane do dzienników klasowych i dokumentacji pielęgniarki. W każdej z sal znajdowały się też przymiary, służące do bieżącego mierzenia wzrostu uczniów i dostosowywania mebli szkolnych, a Szkoła posiadała rezerwę ławek i krzesełek dostosowanych do wzrostu dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 17-18, 24-29, 66, 161-165)

5. W ramach realizacji rządowego programu „Radosna Szkoła”, w roku 2010 dokonano zakupu pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw, wymienionych

³ 24 w IA, 20 w IB, 20 w IC, 22 w IIA, 22 w IIB, 24 w IIIA i 24 w IIIB, wg stanu na dzień 12.05.2014 r.,

⁴ 25 w IA, 25 w IB, 24 w IC, 24 w ID, 24 w IIA, 20 w IIB, 20 w IIC, 22 w IIIA i 22 w IIIB,

⁵ Sale nr 201, 204 i 10,

⁶ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm., zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie bezpieczeństwa i higieny”,

w ust. 1 i 2 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r.⁷ (w tym mających na celu wspomaganie kształtowania u dziecka umiejętności motorycznych, m.in. gier edukacyjnych, układanek, klocków, pilek, puf, bujaków, kształtek i zabawek rehabilitacyjnych).

Utworzone w Szkole miejsca zabaw były dostępne dla wszystkich uczniów klas I-III i znajdowały się w każdej sali lekcyjnej przeznaczonej dla tych klas oraz w pomieszczeniach świetlicy.

(dowód: akta kontroli str. 17-18, 30, 161-163, 169-187)

6. Na terenie Szkoły funkcjonował mały⁸ plac zabaw utworzony w ramach rządowego programu „Radosna Szkoła” i przekazany do użytkowania w dniu 14 grudnia 2010 r. Uzyskał on akceptację firmy „SKRYBA Biuro Studiów i Programów Wiesław Mazurkiewicz” m.in. w zakresie spełnienia wymogów bezpieczeństwa i higieny.

Przeprowadzone oględziny potwierdziły, iż plac zabaw był ogrodzony w sposób bezpieczny (brak ostrych krawędzi, wystających drutów siatki) i zamykany. Na jego terenie zamontowana była tablica zawierająca regulamin korzystania z placu.

Zgodnie z regulaminem, jest on przeznaczony dla dzieci – uczniów klas I-III. Za bezpieczeństwo dzieci w trakcie zabaw odpowiedzialność ponoszą nauczyciele (w godzinach 9-15, tj. w czasie jego przeznaczenia wyłącznie do dyspozycji szkoły) oraz ich opiekunowie (w godzinach 15-18 oraz w dni wolne od nauki szkolnej).

Zainstalowane na placu zabaw urządzenia drewniane⁹ oraz metalowy kosz na śmieci, były w dobrym stanie technicznym, trwale i stabilnie przymocowane do podłoża. Jedno z urządzeń (przeplotnia-linearium) było uszkodzone i leżało z boku placu. Brak było też jednego z bujaków (wysunął się z zaczepów mocujących i został schowany). Plac nie zawierał huśtawek i karuzeli. Na placu nie występowały ostre krawędzie, spawy, wystające nakrętki, czy gwinty.

Powierzchnia placu pokryta była częściowo trawą i nawierzchnią syntetyczną typu tartan, utrzymaną w czystości. W nawierzchni syntetycznej znajdował się otwór po uszkodzonej zabawce i zaczep do brakującego bujaka. Nawierzchnia (w formie kwadratowych płyt) była w większości równa, w nielicznych płytach stwierdzono nieznaczne uniesienie narożników.

Z powodu ww. uszkodzenia zabawki (linearium), od czerwca 2012 r. plac zabaw jest zamknięty i niedostępny dla dzieci. Na ogrodzeniu (z każdej strony placu) znajdowały się kartki z informacją o treści: „plac zabaw zamknięty”.

W wyniku braku możliwości polubownego załatwienia sporu z wykonawcą placu zabaw, Szkoła skierowała sprawę do sądu. Sprawa w toku.

(dowód: akta kontroli str. 30, 31-64, 150-154, 161-163)

7. Stosownie do postanowień art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹⁰ oraz § 9 pkt 2 rozdziału VI Statutu Szkoły¹¹, Szkoła zapewniła uczniom możliwość korzystania ze świetlicy. Na ten cel przeznaczone zostały dwie sale, odrębnie dla uczniów młodszych (z oddziału przedszkolnego i – po południu – również dla uczniów klas I) oraz starszych. Pomieszczenia te wyposażono w meble (stoliki i krzeselka) dostosowane do wymagań ergonomii.

⁷ rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie form i zakresu finansowego wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I–III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia (Dz. U. Nr 110, poz. 915 ze zm.),

⁸ powierzchnia całkowita nawierzchni wyniosła do 240 m²,

⁹ ścianka wspinaczkowa, bujak, zjeżdżalnia z równoważnią, przeplotnia-krata, dwie ławki,

¹⁰ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.,

¹¹ <http://www.sp110.info/pdf/statut13-14.pdf>,

(dowód: akta kontroli str. 65-69, 161-165)

8. Na terenie Szkoły funkcjonowała stołówka, w której zapewniono uczniom możliwość zjedzenia ciepłego posiłku. Obiady są wydawane w dwóch turach (po czwartej i po piątej godzinie lekcyjnej). Uczniowie klas I-III jedzą obiad podczas pierwszej tury, a uczniowie klas starszych – podczas drugiej tury. W trakcie spożywania posiłków uczniowie objęci są nadzorem nauczycieli oraz personelu stołówki.

(dowód: akta kontroli str. 65, 150-159, 161-165)

9. Stołówka mieściła się w wydzielonym pomieszczeniu Szkoły, na parterze budynku. Poza godzinami wydawania posiłków, pomieszczenie to przeznaczone było na prowadzenie zajęć świetlicowych. Sala jadalna utrzymana była w czystości, a jej wyposażenie (stoliki i krzesła) było dostosowane do wymogów ergonomii.

(dowód: akta kontroli str. 65, 150-159, 161-165)

Jak wyjaśnił Dyrektor Szkoły, umieszczenie stołówki w tej samej Sali co świetlica szkolna nie stwarza problemów ani w prawidłowym prowadzeniu procesu dydaktycznego, ani w bezpiecznym spożywaniu ciepłych posiłków. Wydawanie posiłków w części stołówkowej dla poszczególnych grup dzieci odbywa bowiem się w innym czasie niż zajęcia dydaktyczne. Młodsze dzieci po zjedzeniu swojego obiadu przechodziły do sali przedszkolnej (109) lub sal dedykowanych do edukacji wczesnoszkolnej (201, 202) celem odrabiania lekcji. Nie przebywają zatem w świetlicy w czasie drugiej tury obiadowej.

(dowód: akta kontroli str.155-159)

10. W Szkole - stosownie do § 4a rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny – zapewniono uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych. Oględziny sal lekcyjnych przydzielonych w roku szkolnym 2013/2014 oddziałom klas I-III wykazały, że pomieszczenia te wyposażone były w szafki przeznaczone na powyższy cel.

(dowód: akta kontroli str. 17-18, 161-165)

11. W wyniku oględzin losowo wybranych sanitariatów na II piętrze (z których korzystały klasy IA i IB) stwierdzono, że uczniom tych klas zapewniono bezpieczny dostęp do pomieszczeń sanitarnych (łazienek i ubikacji), bez konieczności opuszczania przeznaczonej dla nich przestrzeni. Stosownie do wymogów § 8 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, w pomieszczeniach tych dostępna była ciepła i zimna bieżąca woda oraz środki higieny osobistej, a wszystkie urządzenia utrzymane były w czystości i w stanie pełnej sprawności technicznej. Sanitariaty dostosowano do wymagań ergonomii poprzez wyposażenie ich w podstawki, przeznaczone dla młodszych dzieci oraz – w przypadku toalety męskiej - montaż pisuarów na różnej wysokości.

Bieżące monitorowanie stanu sanitarnego łazienek przeprowadza sprzątaczką, która stan czystości sprawdza przed i po każdej przerwie lekcyjnej (w tym uzupełnia środki higieny). Ponadto, kierownik gospodarczy Szkoły na bieżąco monitoruje stan sanitarny łazienek (doraźne, codzienne kontrole wykonywania przez sprzątaczkę swoich obowiązków).

(dowód: akta kontroli str. 65, 20-23, 150-159, 161-165)

12. Kontrola wizytatora Kuratorium Oświaty w Łodzi w zakresie monitorowania przygotowania Szkoły do przyjęcia dzieci sześciolletnich przeprowadzona w dniu 19 marca 2014 r., nie wykazała nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 112-115)

Zrealizowana w Szkole w IV kwartale 2012 r. kontrola NIK¹² wykazała zły stan techniczny stolarki okiennej w salach przeznaczonych wówczas dla klas I (sale nr 202 i 208). W wystąpieniu pokontrolnym LLO-4101-31-05/2012 z dnia 19 grudnia 2012 r. NIK wniosowała o podjęcie działań w celu zapewnienia właściwego stanu technicznego stolarki okiennej w salach lekcyjnych klas I.

Sprawa doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego stolarki okiennej w Szkole była już przedmiotem decyzji nr 192/2006 Powiatowego Państwowego Inspektora Sanitarnego z dnia 22 listopada 2006 r., której termin wykonania – na wniosek Szkoły – corocznie przesuwano do dnia 31 sierpnia następnego roku kalendarzowego (wg ostatniej decyzji do dnia 31 sierpnia 2014 r.). Podjęte przez Dyrektora Szkoły działania mające na celu realizację powyższych wniosków i zaleceń (liczne wnioski do Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Łodzi o przyznanie środków finansowych na wymianę stolarki okiennej w południowej części budynku, w której m.in. zlokalizowane są sale 202 i 208) nie były skuteczne. Według odpowiedzi organu prowadzącego brak jest możliwości przyznania odrębnych środków tylko na wymianę stolarki okiennej. Jej wymiana będzie możliwa w ramach programu termomodernizacji placówek oświatowych, którego termin rozpoczęcia – w piśmie z dnia 22 kwietnia 2014 r. - określono na 2015 r. lub lata kolejne i uzależniono m.in. od uzyskania przez Miasto Łódź dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

(dowód: akta kontroli str. 116-149, 188-193)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie zapewnienie przez Szkołę warunków lokalowych i wyposażenia do edukacji uczniów sześciolatków.

2. Zapewnienie przez szkołę warunków organizacyjnych do edukacji uczniów sześciolatków.

Opis stanu
faktycznego

1. W Szkole, w okresie objętym kontrolą, liczebność w poszczególnych oddziałach klas I nie przekraczała maksymalnej liczby dzieci, zalecanej w pkt 4 „Zalecanych warunków i sposobu realizacji” podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych, określonych w załączniku nr 2 rozporządzenia w sprawie podstawy programowej (26). Do każdego z trzech oddziałów pierwszej klasy uczęszczały zarówno dzieci sześciolatków, jak i siedmiolatków¹³. Ostateczna organizacja klas I była wynikiem uwzględnienia prośb części rodziców zwracających się o możliwość kształcenia ich dzieci przez konkretnego nauczyciela lub w znanej dziecku grupie.

W roku szkolnym objętym kontrolą nie występowały przypadki łączenia oddziałów I klas z innymi klasami.

(dowód: akta kontroli str. 5, 7-9, 155-159, 161-163)

2. Według projektu arkusza organizacji Szkoły na rok 2014/2015, w żadnym z czterech oddziałów klasy I liczba uczniów nie przekroczy 25. Tym samym,

¹² Kontrola P/12/068 „Przygotowanie gmin i szkół do objęcia dzieci sześciolatków obowiązkiem szkolnym”.

¹³ do klasy IA uczęszczało 22 siedmiolatków i 2 sześciolatków, do klasy IB - 15 siedmiolatków i 5 sześciolatków, zaś do klasy IC – 18 siedmiolatków i 2 sześciolatków,

zachowana zostanie liczebność tych oddziałów określona w art. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw¹⁴.

(dowód: akta kontroli str. 10-11)

3. Zgodnie z pkt 6 „Zalecanych warunków i sposobu realizacji”, w roku szkolnym 2013/2014 edukację w oddziałach klasy I powierzono jednemu nauczycielowi (z wyjątkiem zajęć z języka obcego i religii).

(dowód: akta kontroli str. 5, 7-9, 161-165)

4. W roku szkolnym 2013/2014 zapisano do świetlicy szkolnej łącznie 146 uczniów, w tym 120 uczniów klas I-III¹⁵ oraz 15 uczniów klasy „0”. Zajęcia prowadzone były w czterech stałych grupach wychowawczych.

W regulaminie świetlicy zapisano m.in., iż jest ona czynna w godzinach 7–17.

(dowód: akta kontroli str. 66-69, 161-163)

Zajęcia świetlicowe (w tym dla uczniów klasy I) prowadzone były z zachowaniem warunków określonych w § 7 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół¹⁶ oraz § 9 pkt 3 rozdziału VI Statutu Szkoły¹⁷, określających maksymalną liczbę uczniów znajdujących się pod opieką jednego nauczyciela (25).

Analiza wpisów do dzienników zajęć świetlicy dokonanych w wybranych pięciu dniach roku szkolnego 2013/2014 (od 12 do 16 maja 2014 r.) wykazała, że liczebność grup wychowawczych nie przekroczyła 25 osób, a uczniowie przebywali w świetlicy w godzinach od 7:00 do 8:00 oraz od 11:30 do 16:50.

W godzinach porannych (7-8) w świetlicy jednocześnie i pod opieką jednego nauczyciela przebywały dzieci klas 0-I oraz II-III, jak i dzieci starsze (IV-V). I tak, w analizowanym okresie od 12 do 16 maja br., w świetlicy jednocześnie przebywało od 9 do 20 dzieci, z czego w jednym dniu (14.05.) jeden uczeń z klasy IV. W pozostałych przypadkach byli to uczniowie klas 0-I i II-III.

Jak wyjaśnił Dyrektor Szkoły, z zajęć świetlicowych w godzinach porannych korzysta niewielu uczniów (średnio 2 z klas pierwszych i z oddziału przedszkolnego), a zajęcia organizowane są taki sposób, aby najmłodszy uczniowie w sposób bezpieczny integrowali się z uczniami z innych klas oraz mieli poczucie, iż mogą liczyć na pomoc i opiekę starszych kolegów i koleżanek.

(dowód: akta kontroli str. 66-77, 155-159, 164-165, 168)

Szkoła monitoruje liczbę dzieci przebywających w świetlicy w określonych godzinach. W celu zapewnienia należytej opieki w godzinach największego natężenia, do świetlicy przydzielono również nauczycieli, realizujących tam godziny z art. 42 ust. 2 pkt 2 Karty Nauczyciela¹⁸. Poszczególne grupy świetlicowe nie przebywają jednocześnie w jednym pomieszczeniu: młodsze dzieci udają się do sali przedszkolnej lub odrabiają lekcje w salach dostosowanych do wymogów edukacji wczesnoszkolnej, a w przypadku sprzyjającej pogody, dzieci mają zajęcia na boisku szkolnym. W nielicznych przypadkach, gdy uczniowie klas IV-VI uczestniczą w zajęciach świetlicowych, spędzają oni czas pod opieką nauczyciela bibliotekarza, pedagoga lub odrabiają pracę domową z uczniami klas III.

(dowód: akta kontroli str. 70-80, 155-159)

¹⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 1265,

¹⁵ 56 uczniów klas I, 35 uczniów klas II i 29 uczniów klas III,

¹⁶ Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm.,

¹⁷ <http://www.sp110.info/pdf/statut13-14.pdf>,

¹⁸ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r., poz. 191),

5. Stosownie do zapisu § 3 pkt 2 rozdziału VI Statutu Szkoły, w Szkole przyjęto indywidualny rytm nauczania dla uczniów klas I, przy uwzględnieniu obowiązującej podstawy programowej. Zajęcia prowadzone są w sposób elastyczny, tzn. długość zajęć i przerw określa nauczyciel.

(dowód: akta kontroli str.150-154, 161-163)

6. Uczniowie klas I-III nie korzystali ze szkolnej pracowni komputerowej. Mieli oni do dyspozycji przenośne komputery (notebooki), pozyskane w ramach „Cyfrowej szkoły”. Każdy uczeń miał do dyspozycji osobny komputer z dostępem do Internetu.

(dowód: akta kontroli str. 30-40, 161-163)

7. Stosownie do pkt 18 „Zalecanych warunków i sposobów realizacji”, w roku szkolnym 2013/2014 Szkoła zapewniła uczniom klasy I zajęcia pozalekcyjne, w tym:

- zwiększające szanse edukacyjne, tj. zajęcia wyrównawcze i korekcyjno-kompensacyjne – każde w wymiarze po 1 godzinie tygodniowo; w powyższych zajęciach uczestniczyło łącznie 22 uczniów klas I (34,4%);
- umożliwiające spędzenie czasu wolnego, tj. zajęcia rozwijające zainteresowania (plastyczne, taneczne, aktywności twórczej oraz koło matematyczne) – każde w wymiarze po 1 godzinie tygodniowo; w zajęciach tych uczestniczyło łącznie 24 uczniów klas I (37,5%);

Piętnaścioro uczniów uczestniczyło jednocześnie w obu formach zajęć.

Ponadto, w Szkole odbywały się zajęcia realizowane w ramach projektu „Wyjątkowy uczeń” (współfinansowanego przez Unię Europejską), w tym m.in. dydaktyczno-wyrównawcze, logopedyczne, socjoterapeutyczne oraz plastyczne i taneczne dla uczniów szczególnie uzdolnionych. Łączny wymiar dla każdego rodzaju zajęć określono w roku szkolnym 2013/2014 na 30 godzin. W projekcie uczestniczyło 32 uczniów klas I (50%), z tym, że każdy z uczniów mógł uczestniczyć maksymalnie w trzech rodzajach zajęć.

(dowód: akta kontroli str. 66, 81-94, 161-163)

8. W celu zapewnienia uczniom klas I poczucia bezpieczeństwa, przestrzeń dla dzieci młodszych została wydzielona organizacyjnie.

Klasy I miały swoje odrębne pomieszczenia szatni, położone najbliżej wejścia. Znajdowały się tam ławki, umożliwiające dzieciom samodzielne dokonywanie zmian obuwia, a wieszaki zamontowano na niższej wysokości.

(dowód: akta kontroli str. 65, 155-160)

W okresie objętym kontrolą, uczniowie klas I korzystali z sal lekcyjnych zlokalizowanych zarówno na II piętrze (klasy IA i IB), jak i na parterze (klasa IC – sala nr 10), w jednym skrzydle Szkoły. Również na parterze zlokalizowane zostało jedno z pomieszczeń świetlicowych (drugie, dla dzieci młodszych, znajdowało się na drugim piętrze) i pełniło jednocześnie funkcję stołówki.

Na parterze znajdowały się również: biblioteka, pracownia językowa (sala nr 9), sala gimnastyczna, przebieralnia dla chłopców i dziewczynek wraz z pomieszczeniem wc, do której uczęszczali uczniowie klas IV-VI. Poza ww. pomieszczeniami, klasy starsze korzystały z sal zlokalizowanych na I piętrze Szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 4, 95-96)

Przyjęta w szkole organizacja (polegająca m.in. na zobowiązaniu starszych uczniów do korzystania z ciągu komunikacyjnego oddalonego od klasy IC, a także prowadzeniu kilkusobowych dyżurów nauczycieli w trakcie przerw) zapewniała bezpieczeństwo uczniów najmłodszych.

(dowód: akta kontroli str. 103-107, 155-160)

W celu zapewnienia uczniom klas I prawidłowych warunków pobytu i uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez Szkołę, m.in.:

- realizowany był „Program działań adaptacyjnych dla uczniów klas pierwszych”,
- opracowano i wdrożono „Harmonogram współpracy szkoły z rodzicami sześciolatków w Szkole Podstawowej nr 110”,
- wprowadzono procedury bezpieczeństwa uczniów¹⁹,
- na początku każdego roku szkolnego nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej zapoznawali się z „Zalecanymi warunkami i sposobami realizacji” dla I etapu edukacyjnego, określonymi w załączniku nr 2 rozporządzenia w sprawie podstawy programowej.

(dowód: akta kontroli str. 97-102, 108-109, 155-159)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie przygotowanie organizacyjne Szkoły do edukacji uczniów sześciolatków.

3. Zapewnienie odpowiedniej kadry nauczycieli do edukacji uczniów sześciolatków.

Opis stanu
faktycznego

1. W roku szkolnym 2013/2014 liczba nauczycieli zatrudnionych w Szkole odpowiadała potrzebom kształcenia dzieci w klasach I-III. Wszyscy nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej (7) oraz dodatkowo: nauczyciel religii i nauczyciel języka angielskiego w klasach I-III, posiadali odpowiednie kwalifikacje, określone w § 4 ust. 1 i § 11 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r.²⁰.

W roku szkolnym 2014/2015 planuje się powierzyć prowadzenie zajęć w 4 oddziałach klas I wychowawcom dwóch klas III z roku szkolnego 2013/2014, nauczycielce zatrudnionej dotychczas w świetlicy oraz zaplanowano służbowe przeniesienie nauczycielki z Przedszkola Miejskiego nr 200 w Łodzi. Dodatkowo, w procesie edukacji wczesnoszkolnej będą brali udział nauczyciele: religii i języka angielskiego w klasach I-III oraz informatyki w klasach II i III.

(dowód: akta kontroli str. 5-15, 161-163)

2. W roku szkolnym 2013/2014 wszyscy nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej uczestniczyli w procesie doskonalenia zawodowego z zakresu metodyki pracy z dziećmi sześciolatkami. Zagadnienia dotyczące wspierania rozwoju dziecka młodszego w związku z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego były omawiane na posiedzeniach rad pedagogicznych. Jest to również jeden z priorytetów Szkoły w roku szkolnym 2013/2014.

(dowód: akta kontroli str. 109-110, 150-154)

W 2013 r. czterech nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej wzięło udział w trzech (wg liczby tematów) zewnętrznych szkoleniach i jednej konferencji z zakresu metodyki pracy z dziećmi sześciolatkami.

¹⁹ Procedury zatwierdzone przez Radę Pedagogiczną w dniu 24 lutego 2014 r.,

²⁰ rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. z 2013 r. poz. 1207),

Dodatkowo, w trakcie spotkań zespołu samokształceniowego nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, omawiano przygotowanie pod kątem dydaktycznym, organizacyjnym i opiekuńczym, wymieniano m.in. doświadczenia na temat programów i podręczników, wykorzystania notebooków i tablic multimedialnych, wypracowywano wspólne rozwiązania dydaktyczno-wychowawcze oraz planowano działania ułatwiające adaptację najmłodszych uczniów w Szkole.

Ponadto, Dyrektor Szkoły wspomagał nauczycieli nauczania wczesnoszkolnego w zakresie metodyki pracy z dziećmi sześciolletnimi m.in. poprzez bieżące przekazywanie oferty szkoleń ośrodków doskonalenia zawodowego, przypominanie o konieczności stosowania zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego, rozmowy po obserwacji zajęć lekcyjnych i lustracji, a także w trakcie posiedzeń rad pedagogicznych.

(dowód: akta kontroli str. 109-111, 150-154, 161-167)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie kwalifikacje kadry pedagogicznej prowadzącej edukację uczniów sześciolletnich.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²¹, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Łódź,

dnia 29 maja 2014 r.

.....
miejsowość

.....
Data

Kontroler:

Agnieszka Tomalska
główny specjalista k.p.

.....
A Tomalska

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
P. Szewczyk

.....
podpis

²¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.